

Národní knihovna České republiky

Směrnice č. 11/2021,

k vnitřnímu oznamovacímu systému a ochraně oznamovatelů

Čl. I

Úvodní ustanovení

- 1) Touto směrnicí, k vnitřnímu oznamovacímu systému a ochraně oznamovatelů (dále jen „*Směrnice*“) se stanoví zásady a pravidla vnitřního oznamovacího systému v Národní knihovně České republiky (dále jen „NK ČR“), včetně zajištění ochrany oznamovatelů oznamujících protiprávní jednání a oprávnění a povinnosti příslušných osob.
- 2) Směrnice se vztahuje na NK ČR, zaměstnance NK ČR v základních pracovněprávních vztazích a fyzické osoby, kteří podají oznámení, které obsahuje informace o možném protiprávním jednání v NK ČR, o jehož spáchání se dozvěděli v souvislosti s prací nebo jinou obdobnou činností.

Čl. II

Definice pojmů

- 1) Vnitřní oznamovací systém (dále jen „VOS“) představuje souhrn postupů a nástrojů, které slouží k přijímání oznámení, nakládání s ním, ochraně totožnosti oznamovatele a dalších osob, ochraně informací uvedených v oznámení a komunikaci s oznamovatelem.
- 2) Oznamovatelem je fyzická osoba, která se v souvislosti s prací nebo jinou obdobnou činností dozvěděla o protiprávním jednání, které porušuje právní předpis spadající do jedné z oblastí vymezených Směrnicí a tuto skutečnost oznámila prostřednictvím VOS.
- 3) Protiprávní jednání je pro účely této směrnice takové jednání, které má znaky trestného činu nebo přestupku nebo porušuje právní předpis nebo předpis Evropské unie upravující vybrané oblasti.
- 4) Vybrané oblasti, jichž se může oznamované porušení týkat, patří v NK ČR:
 - a) zadávání veřejných zakázek a hospodářské soutěže;
 - b) předcházení legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu;
 - c) bezpečnost dopravy, přepravy a provozu na pozemních komunikacích;
 - d) ochrana životního prostředí;
 - e) ochrana života a zdraví;
 - f) ochrana spotřebitele;
 - g) ochrana soukromí a osobních údajů a bezpečnost sítí a informačních systémů;
 - h) daně z příjmu právnických osob;
 - i) ochrany finančních zájmů Evropské unie podle článku 325 Smlouvy o fungování Evropské unie;
 - j) fungování vnitřního trhu podle článku 26 Smlouvy o fungování Evropské unie včetně

ochrany unijních pravidel hospodářské soutěže a státní podpory;

- k) daně z příjmu právnických osob.
- 5) Práci nebo jinou obdobnou činností se pro účely této směrnice rozumí:
- a) zaměstnání,
 - b) samostatná výdělečná činnost,
 - c) dobrovolnická činnost, odborná praxe, stáž,
 - d) výkon práv a povinností vyplývajících ze smlouvy, jejímž předmětem je poskytování dodávek, služeb, stavebních prací nebo jiného obdobného plnění,
 - e) ucházení se o práci nebo jinou obdobnou činnost.
- 6) Další osobou je osoba,
- a) která poskytla pomoc při zjišťování informací, které jsou obsahem oznámení, podání oznámení nebo posouzení jeho důvodnosti,
 - b) která je ve vztahu k oznamovateli osobou blízkou,
 - c) která je zaměstnancem nebo kolegou oznamovatele nebo osoba v obdobném postavení,
 - d) která je oznamovatelem ovládaná,
 - e) která je právnickou osobou, v níž má oznamovatel účast, osoba ovládající, ovládaná nebo osoba ovládaná stejnou ovládající osobou,
 - f) která je právnickou osobou, jejíhož voleného orgánu je oznamovatel členem, osoba ovládající, ovládaná nebo osoba ovládaná stejnou ovládající osobou,
 - g) pro kterou oznamovatel vykonává práci nebo jinou obdobnou činnost.
- 7) Příslušná osoba je osoba, která přijímá a zkoumá oznámení a případně navrhuje povinnému subjektu opatření k nápravě zjištěného protiprávního stavu.
- 8) Povinným subjektem je Národní knihovna České republiky.
- 9) Odvetným opatřením se rozumí jakékoli přímé či nepřímé jednání nebo opomenutí, k němuž dochází v pracovním kontextu, které je vyvolané interním či externím oznámením nebo uveřejněním a které oznamující osobě působí nebo může způsobit neoprávněnou újmu, může jí být zejména:
- a) rozvázání pracovního poměru nebo neprodloužení pracovního poměru na dobu určitou,
 - b) zrušení právního vztahu založeného dohodou o provedení práce nebo dohodou o pracovní činnosti,
 - c) odvolání z místa vedoucího zaměstnance,
 - d) snížení platu nebo odměny nebo nepřiznání osobního příplatku,
 - e) diskriminace,
 - f) přeložení nebo převedení na jinou práci,
 - g) pracovní posudek,
 - h) ostrakizace,
 - i) neumožnění odborného rozvoje,
 - j) změna rozvržení pracovní doby,
 - k) vyžadování lékařského posudku nebo pracovnělékařské prohlídky,
 - l) výpověď nebo odstoupení od smlouvy, nebo
 - m) zásah do práva na ochranu osobnosti.

Zásady a pravidla vnitřního oznamovacího systému

- 1) Generální ředitel NK ČR pověří vybraného zaměstnance vedením vnitřního oznamovacího systému a zároveň určí další zaměstnance příslušnými osobami k výkonu činností uvedených v čl. IV této směrnice.
- 2) Oznámení lze podat ústně nebo písemně, a to:
 - a. ve formě e-mailové zprávy zaslané na e-mailovou adresu „prosetrovatel@nkp.cz“,
 - b. zasláním prostřednictvím provozovatele poštovních služeb na adresu „Národní knihovna ČR, k rukám pověřeného vybraného zaměstnance vedením vnitřního oznamovacího systému, Klementinum 190, 110 00 Praha 1“,
 - c. telefonicky na telefonním čísle uvedeném na intranetových a internetových stránkách,
 - d. osobně.
- 3) Platí zásada, s podaným oznámením se seznamují pouze příslušné osoby, které řádně posuzují důvodnost oznámení.
- 4) Příslušná osoba nesmí být postihována za řádný výkon své činnosti vykonávané v souladu s příslušným právním předpisem.
- 5) Povinný subjekt ani nikdo jiný nesmí zasahovat do řádného výkonu činností příslušné osoby a nesmí ohrožovat ani její nestrannost.
- 6) NK ČR přijímá s ohledem na podaná oznámení vhodná opatření k nápravě nebo předejití protiprávního stavu.

Čl. IV

Postupy a činnosti příslušné osoby

- 1) Příslušná osoba
 - a) přijímá a posuzuje důvodnost oznámení podaného prostřednictvím vnitřního oznamovacího systému,
 - b) je oprávněna vyžadovat součinnost od ostatních zaměstnanců povinného subjektu, písemnosti a vysvětlení, vydání listiny nebo jiné věci důležité pro posouzení, či vstupovat do kanceláří a jiných prostor povinného subjektu,
 - c) navrhuje generálnímu řediteli NK ČR vhodná opatření k nápravě nebo předejití protiprávnímu stavu v návaznosti na podané oznámení v závislosti na svých zjištěních tak, aby z doporučení nebylo zřejmé, kdo je oznamovatelem a nedošlo k prozrazení ani jiných důvěrných informací obsažených v oznámení,
 - d) zachovává mlčenlivost o skutečnostech, o kterých se dozvěděla při výkonu své činnosti, a to i po ukončení výkonu této činnosti, pokud není stanoveno jinak,
 - e) postupuje při výkonu své činnosti nestranně.
- 2) Je-li oznámení učiněno ústně na základě osobního nebo telefonického rozhovoru, je příslušná osoba povinna pořídit zvukovou nahrávku oznámení nebo jeho přepis. Nevysloví-li oznamovatel s pořízením nahrávky souhlas, nesmí ji příslušná osoba pořídit. V takovém případě se o podaném oznámení sepíše pouze písemný záznam, který by, co do obsahu, měl odpovídat protokolu podle § 18 odst. 2 správního řádu. Obdobný postup se uplatní rovněž, pokud pořízení zvukové nahrávky oznámení není možné, např. pokud se pro příjem oznámení nepoužívá telefonická linka s funkcí nahrávání hovorů. V případě pořízení přepisu oznámení i v případě sepsání záznamu o oznámení se oznamovateli umožní, aby se k těmto vyjádřil. Jeho vyjádření se k přepisu či záznamu přiloží.

- 3) O přijetí oznámení prostřednictvím vnitřního oznamovacího systému je příslušná osoba povinna do 7 dnů od jeho přijetí oznamovatele písemně vyrozumět, s výjimkou:
 - a) oznamovatel výslovně požádal příslušnou osobu, aby ho o přijetí oznámení nevyrozumívala, nebo
 - b) je zřejmé, že vyrozuměním o přijetí oznámení by došlo k prozrazení totožnosti oznamovatele.
- 4) Příslušná osoba musí vyrozumět oznamovatele o výsledku prošetření a o plánovaných či přijatých opatřeních do 3 měsíců od vyrozumění o přijetí oznámení, nebo do 3 měsíců od přijetí oznámení, pokud oznamovatel vyrozuměn nebyl.
- 5) Totožnost oznamovatele a informace uvedené v oznámení není možné sdělit bez výslovného souhlasu oznamovatele třetí osobě ani orgánu, s výjimkou zákonem stanovených výjimek (např. případ dožadání ze strany orgánů činných v trestním řízení podle trestního řádu). Oznámení je potřeba uchovávat jen po nezbytnou dobu k ochraně oznamovatele před odvetnými opatřeními a pro případ dalšího šetření příslušnými orgány veřejné moci.
- 6) Zjistí-li příslušná osoba při posuzování důvodnosti oznámení, že nejde o oznámení podle *Směrnice*, bez zbytečného odkladu o tom písemně vyrozumí oznamovatele.
- 7) Je-li oznámení vyhodnoceno jako důvodné, příslušná osoba navrhne generálnímu řediteli NK ČR opatření k předejití nebo nápravě protiprávního stavu. Neprijme-li generální ředitel NK ČR opatření navržené příslušnou osobou, přijme k předejití nebo nápravě protiprávního stavu jiné vhodné opatření. O přijatém opatření generální ředitel NK ČR neprodleně vyrozumí příslušnou osobu, která o něm bez zbytečného odkladu písemně vyrozumí oznamovatele.
- 8) Není-li oznámení vyhodnoceno jako důvodné, příslušná osoba bez zbytečného odkladu písemně vyrozumí oznamovatele o tom, že na základě skutečností uvedených v oznámení a všech okolností, které jí jsou známy, neshledala podezření ze spáchání protiprávního jednání, nebo shledala, že oznámení se zakládá na nepravdivých informacích, a poučí oznamovatele o právu podat oznámení u Ministerstva spravedlnosti České republiky.
- 9) Oznamovatelé mají nárok na ochranu podle *Směrnice*, pokud:
 - a) měli oprávněné důvody se domnívat, že oznámené informace o porušení byly v době oznámení pravdivé (tzn. oznamovatel nesmí učinit oznámení vědomě nepravdivé), a že tyto informace spadaly do oblasti působnosti *Směrnice*;
 - b) podali v souladu se *Směrnici* oznámení prostřednictvím VOS.
- 10) Oznamovatelé oznamující či uveřejňující informace v souladu se *Směrnici* nenesou za podané oznámení žádnou odpovědnost (k informacím vyloučeným z oznamování viz výše). To samé platí o získávání informací a přístup k nim, ledaže by takové jednání zakládalo trestný čin.
- 11) Za hlavní ochranné opatření lze považovat zákaz uplatnění odvetného opatření vůči oznamovateli a dalším fyzickým i právnickým osobám (např. kolegům, pomocníkům oznamovatele, osobám oznamovateli blízkým, právnickým osobám, jejichž společníkem je oznamovatel atd.). Tento zákaz dopadá jednak na povinný subjekt, ale také na další osoby pohybující se v prostředí povinného subjektu.
- 12) Práva oznamovatele na ochranu se nelze vzdát ani je nelze omezit žádnou dohodou či podmínkami pracovního poměru či obdobného pracovního vztah

Čl. VI
Závěrečné ustanovení

Tato Směrnice nabývá platnosti dnem podpisu a účinnosti dnem 1. 1. 2022.

V Praze dne 20. 12. 2021

Mgr. Tomáš Foltýn, v.r.
generální ředitel
Národní knihovna České republiky